

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

ORDIN

25.03.2025 nr. 446

mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea Metodologiei
de utilizare a fondului investițional
pentru stimularea procesului de
accesare a educației de calitate**

În conformitate cu pct. 7 și pct. 8 din Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 146/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, în scopul implementării eficiente a pct. 3¹), pct.3²) și pct.3³) din Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, Ministrul Educației și Cercetării emite prezentul

ORDIN :

1. A aproba Metodologia de utilizare a fondului investițional pentru stimularea procesului de accesare a educației de calitate, conform anexei.
2. Direcția generală politici în învățământul general:
 - 1) va aduce la cunoștința autorităților administrației publice locale și instituțiilor de învățământ general prevederile prezentului ordin;
 - 2) va asigura instituirea Comisiei de gestionare a centralizatorului.
3. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina dnei Valentina Olaru, Secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

METODOLOGIE DE UTILIZARE A FONDULUI INVESTIȚIONAL PENTRU STIMULAREA PROCESULUI DE ACCESARE A EDUCAȚIEI DE CALITATE

I. CONTEXT GENERAL

1. Metodologia de utilizare a fondului investițional pentru stimularea procesului de accesare a educației de calitate (în continuare - Metodologie) stabilește principiile, mecanismele și procedurile pentru utilizarea fondului investițional destinat sprijinirii instituțiilor de învățământ primar și secundar (Ciclul I și II), gestionat de Ministerul Educației și Cercetării.
2. Scopul principal al Metodologiei este de a asigura gestionarea transparentă a fondurilor financiare în vederea stimulării accesului la educație de calitate.
3. Instrumentul administrativ al fondului investițional menționat este Centralizatorul creat în baza *Hotărârii Guvernului nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea*, gestionat de Ministerul Educației și Cercetării (în continuare - Centralizator), prin care se colectează, administrează și alocă resurse financiare pentru sprijinirea instituțiilor de învățământ primar și secundar.
4. Beneficiari ai resurselor financiare acumulate în Centralizator sunt instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea.

II. GESTIONAREA ȘI UTILIZAREA RESURSELOR FINANCIARE

5. Centralizatorul mijloacelor financiare destinate sprijinirii instituțiilor de învățământ primar și secundar, este format din următoarele surse de finanțare:
 - 1) 1% din plafonul de cheltuieli pentru educație stabilit de Ministerul Finanțelor;
 - 2) diferența dintre plafonul de cheltuieli estimat și suma transferurilor categoricale pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, obținută conform formulei (1) de calcul prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 868/2014.
6. Mijloacele financiare din centralizator vor fi utilizate pentru:
 - 1) proiecte de îmbunătățire a condițiilor de învățământ, inclusiv reparații capitale, modernizări ale infrastructurii, dotări cu echipamente și mobilier, selectate în bază de concurs și/sau în funcție de prioritățile Ministerului Educației și Cercetării, la care pot participa instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea;
 - 2) achiziționarea de mijloace și servicii de transport, inclusiv autobuze școlare pentru facilitarea accesului elevilor la școală;
 - 3) echipamente IT și tehnologie educațională, precum computere, table interactive, licențe software etc.;
 - 4) echipamente și materiale didactice pentru instituțiile care implementează Programul de Educație Multilingvă, inclusiv resurse educaționale bilingve;
 - 5) susținerea instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) desemnate în calitate de bază de practică pedagogică stabilite și aprobate prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării;
 - 6) alte necesități ale instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, esențiale pentru asigurarea calității educației conform standardelor educaționale, precum desfășurarea

programelor remediale pentru elevi, destinate pregătirii către examene și îmbunătățirii performanțelor școlare, în special în instituțiile cu rezultate slabe la examenele naționale, susținerea activităților consiliilor elevilor și implementarea proiectelor-pilot, intervenții în situații de urgență sau cazuri de forță majoră etc.

7. Ministerul Educației și Cercetării gestionează utilizarea resurselor din centralizator conform prevederilor pct. 6, prin două modalități principale:
 - 1) *prin proiecte* - inițierea procedurilor de achiziție publică și/sau organizarea concursurilor de proiecte destinate autorităților locale și instituțiilor de învățământ, cu stabilirea unor criterii clare de eligibilitate și selecție.
 - 2) *prin desemnarea priorităților investiționale* - alocarea fondurilor în baza priorităților investiționale prin deciziile strategice ale Comisiei de gestionare a centralizatorului, inclusiv pentru intervenții în situații de urgență sau cazuri de forță majoră.
8. Pentru luarea deciziilor privind utilizarea și distribuirea resurselor din centralizator, Ministerul Educației și Cercetării instituie și aprobă prin ordin Comisia de gestionare a centralizatorului.
9. Comisia de gestionare a centralizatorului este responsabilă de:
 - 1) stabilirea priorităților investiționale pentru alocarea resurselor financiare, inclusiv pentru intervenții în situații de urgență sau cazuri de forță majoră;
 - 2) analiza și aprobarea proiectelor propuse de autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ, conform criteriilor de eligibilitate și selecție stabilite;
 - 3) monitorizarea utilizării fondurilor și evaluarea impactului investițiilor asupra calității educației;
 - 4) asigurarea transparenței procesului decizional asupra modului de gestionare a resurselor.

III. PROCESUL DE DESFĂȘURARE A CONCURSULUI DE PROIECTE ȘI IMPLEMENTAREA ACESTORA

10. Ministerul Educației și Cercetării organizează concursul de proiecte pentru accesarea fondului investițional destinat îmbunătățirii calității educației. Lansarea concursului se anunță public prin canale oficiale, inclusiv site-ul ministerului.
11. Pentru a putea participa la concurs proiectele propuse de autoritățile administrației publice locale, după caz, de instituțiile de învățământ trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - 1) beneficiari sunt instituțiile de învățământ primar sau secundar (ciclul I și II) aflate în subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea;
 - 2) proiectele se încadrează în domeniile de finanțare stabilite;
 - 3) proiectul demonstrează impactul educațional și sustenabilitatea proiectului;
 - 4) aplicantul respectă condițiile de cofinanțare, acolo unde este cazul.
12. Autorităților administrației publice locale, după caz instituțiile de învățământ interesate, depun cererile de finanțare conform unui format standardizat, însoțite de documentația necesară. Termenele limită și ghidurile aplicative vor fi publicate în apelul de proiecte.
13. Evaluarea proiectelor se realizează de către Comisia de gestionare a centralizatorului, conform următoarelor criterii:
 - 1) relevanța proiectului pentru îmbunătățirea calității educației;
 - 2) fezabilitatea implementării proiectului;
 - 3) justificarea bugetului solicitat;
 - 4) gradul de inovație și sustenabilitate;
 - 5) impactul asupra comunității școlare.

14. Ministerul Educației și Cercetării desfășoară toate procedurile necesare în anul bugetar curent (lansarea, organizarea și selectarea proiectelor câștigătoare).
15. Lista autorităților administrației publice locale și a instituțiilor beneficiare de transferuri cu destinație specială, precum și volumele acestora, se transmit Ministerului Finanțelor la modificarea legii bugetului de stat pentru anul curent sau la etapa de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pentru anul următor.
16. Implementarea proiectelor se desfășoară pe baza unui calendar prestabilit, iar autoritățile administrației publice locale și instituțiile beneficiare au obligația de a respecta obiectivele și termenele asumate.
17. Ministerul Educației și Cercetării monitorizează implementarea proiectelor prin:
 - 1) vizite de teren și verificări periodice;
 - 2) solicitarea de rapoarte intermediare și finale.
18. Beneficiarii furnizează Comisiei de gestionare a centralizatorului documente justificative privind utilizarea fondurilor și asigură transparența implementării proiectului.

IV. UTILIZAREA RESURSELOR ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ ȘI FORȚĂ MAJORĂ

19. În cazurile de situații de urgență sau forță majoră, cum ar fi dezastrele naturale, pandemii sau alte crize neprevăzute care afectează sistemul educațional, Ministerul Educației și Cercetării prioritizează alocarea rapidă și eficientă a resurselor din centralizator pentru a asigura continuitatea și calitatea educației, aplicând următoarele principii și proceduri:
 - 1) se vor consulta autoritățile relevante, inclusiv autoritățile locale și alte ministere, pentru a evalua situația și a stabili nevoile imediate ale instituțiilor de învățământ;
 - 2) deciziile vor fi luate în funcție de gravitatea crizei și impactul acesteia asupra instituțiilor de învățământ;
 - 3) în caz de criză/urgență, Comisia de gestionare a centralizatorului poate decide să realoce integral sau o parte din fondurile destinate proiectelor non-urgente pentru a răspunde celor mai presante nevoi, cum ar fi asigurarea siguranței elevilor și cadrelor didactice, furnizarea de echipamente educaționale digitale și menținerea funcționării normale a instituțiilor;
 - 4) resursele vor fi direcționate către instituțiile din zonele cele mai afectate, cu accent pe menținerea accesului la educație prin soluții alternative, cum ar fi platformele online sau facilități temporare;
 - 5) instituțiile care se confruntă cu provocări imediate (de exemplu, infrastructură deteriorată, lipsă de materiale educaționale sau închideri temporare) pot depune cereri de finanțare de urgență pentru reparații, echipamente educaționale digitale sau alte resurse necesare;
 - 6) Ministerul Educației și Cercetării va stabili un proces simplificat de aplicare și aprobare a cererilor, pentru a facilita alocarea rapidă a fondurilor în aceste cazuri, evitând, atunci când este necesar, procedurile birocratice obișnuite.
20. Comisia de gestionare a centralizatorului va analiza fiecare situație/caz în parte pentru soluționarea provocărilor curente și de ajustare în timp real a procesului de distribuire a fondurilor.

V. MONITORIZARE ȘI RAPORTARE

21. Ministerul Educației și Cercetării va implementa un sistem intern de control financiar, care va include proceduri detaliate de monitorizare și audit al utilizării fondurilor din centralizator. Acest sistem va include:
- 1) verificări regulate ale documentației financiare și justificative prezentate de beneficiari;
 - 2) evaluarea riscurilor financiare și stabilirea unor măsuri preventive pentru a evita abuzurile și gestionarea incorectă a fondurilor;
 - 3) controale privind respectarea procedurilor financiare stabilite pentru implementarea proiectelor.
22. Beneficiarii fondurilor sunt obligați să depună rapoarte financiare detaliate în care să justifice utilizarea fiecărei sume alocate. Aceste rapoarte vor fi examinate de Ministerul Educației și Cercetării și vor fi disponibile pentru verificare de autoritățile competente:
- 1) rapoartele financiare vor include detalii despre alocarea bugetului pentru fiecare activitate, cheltuielile efectuate și stadiul implementării proiectului;
 - 2) organele locale de specialitate în domeniul învățământului vor publica rapoartele financiare pe site-ul său pentru a permite un control public al fondurilor.
23. În cazul în care se identifică utilizarea necorespunzătoare a fondurilor, beneficiarii vor fi supuși sancțiunilor prevăzute de lege, care pot include:
- 1) recuperarea sumelor alocate și nejustificate;
 - 2) suspendarea participării la viitoare concursuri de proiecte financiare;
 - 3) alte sancțiuni legale în funcție de gravitatea abaterilor financiare constatate.
24. În cazul în care se constată nereguli sau abateri financiare în procesul de implementare a proiectelor, Ministerul Educației și Cercetării va aplica măsuri corective imediate. Acestea pot include:
- 1) restituirea fondurilor neutilizate conform scopului aprobat;
 - 2) realizarea de audituri suplimentare pentru a evalua impactul negativ al neregulilor asupra implementării proiectelor;
 - 3) consilierea și instruirea beneficiarilor în vederea îmbunătățirii proceselor de gestionare financiară și respectării reglementărilor.

VI. DISPOZIȚII FINALE

25. Ministerul Educației și Cercetării asigură transparența utilizării fondurilor prin publicarea rapoartelor anuale privind implementarea proiectelor.
26. Autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ beneficiare publică informații despre proiectele implementate (titlu, descriere, buget, rezultate etc.) pe site-ul acestora, acolo unde există, sau, în cazul în care nu dispun de un site propriu, pe o platformă publică accesibilă comunității, precum rețelele sociale oficiale ale instituției, sau afișează într-un loc vizibil în instituție, astfel încât să fie accesibile tuturor persoanelor interesate.
27. Ministerul Educației și Cercetării implementează un mecanism de feedback, astfel încât elevii, părinții și cadrele didactice să poată evalua impactul investițiilor asupra mediului educațional. Toate informațiile vor fi analizate pentru a asigura o alocare corectă și transparentă a resurselor.